

Kázeň na 50. výročie smrti biskupa Jána Vojtaššáka, Zákamenné 4. 8. 2015

Pri návšteve svätca – pápeža Jána Pavla II. – 3. júla 1995 v Levoči v homílii pri bohoslužbách na Mariánskej hore o biskupovi Jánovi Vojtaššákovi zazneli tieto slová:

„Starší z vás si zaiste pamätajú na úctyhodnú postavu biskupa Jána Vojtaššáka a bratia gréckokatolíci na postavu biskupa Pavla Gojdiča. Obidvaja boli uväznení v žalári na základe pseudoprocsov. Dnes si zasluhujú, aby sa konal cirkevný proces ich blahorečenia, pretože vydali svedectvo o vernej službe Cirkvi na Slovensku.“

Drahý pán dekan, ctení bratia v kňazstve, milí pútnici, drahí bratia a sestry!

Od smrti biskupa Jána Vojtaššáka uplynulo 50 rokov. Od týchto citovaných slov Svätého Otca Jána Pavla II. uplynulo 20 dlhých rokov. Lodička nadšencov za túto myšlienku blahorečenia sa odrazila od brehu. Plávala po pokojných vodách plných nádeje. V Spišskej diecéze zavládla radosť z toho, že podnet prišiel z Ríma. Bola chuť pracovať aj nadšenie za osobnosť biskupa, ktorý bol naozaj výnimočný. A bol náš, Slovák, z Oravy, z chudobných pomerov, nepoddajný politickým režimom, človek priamy, pastoračný vizionár, pravoverný – skoro symbol.

Dali sme sa do práce. Vtedajší spišský biskup Mons. František Tondra, v blahej pamäti, v pastierskom liste v tom istom roku k 30. výročiu smrti biskupa Jána Vojtaššáka povedal:

„Biskup Ján Vojtaššák sa celou svojou osobnosťou vložil do svojho poslania otca diecézy. Bol to muž modlitby, práce, Eucharistie, ctiteľ Božského Srdca a Panny Márie, otec kňazov a bohoslovcov, budovateľ a podporovateľ cirkevného školstva, reholí, rodolub, ale vzdialený od nacionalizmu.

Bol múdry a vzdelaný, pritom skromný a jednoduchý, nie komplikovaný.

Nedivme sa, že takáto duša bola pripravená ku koncu života podstúpiť skúšky a oheň veľkého utrpenia totalitného režimu, ktoré možno smelo porovnať s mučeníctvom.“

Dvadsať rokov modlitieb, práce v procese blahorečenia, dvadsať a viac rokov úcty veriacich v rodnom Zákamennom a v srdciach uvedomelých kresťanov, ktorí biskupov príbeh poznali.

Je to dosť alebo málo? Z pohľadu večnosti je to nič. Ale ľudsky zmerateľné

obdobie to naozaj je. Vystáva otázka pre všetkých nás: **Kde sa loďka blahorečenia nachádza dnes? Prečo ju nevidno plávať? Kto drží kormidlo, kto napína plachty?**

Biblickou rečou povedané, stratila sa v búrke. Bola to búrka nepriazne z ťažkých časov druhej svetovej vojny aj hromy z obdobia Slovenského štátu. Vyvolala veľké emócie, v ktorých sa však pravda nehl'adá, lebo sa nedá a nechce vidieť či počuť. Útok zo strany nepriateľov myšlienky blahorečenia silnel cez masmédiá a nepravdy, polopravdy či dokonca prekrútené fakty sa stali dobrým živným prostredím pre stagnáciu v procese blahorečenia. A s ľútosťou musím konštatovať aj stagnáciu v modlitbách a úcte zo strany kňazov a veriacich. Nechali sme sa opäť zastrašiť slovami, vytrhnutými myšlienkami, silným nátlakom propagandy, ktorej Vojtaššák nesesedel počas života a prekáža aj po smrti.

Z vytúženého procesu blahorečenia sa zrazu stala chladná kauza, kauza Vojtaššák. Po ťažkom zhanobení a utrpení, po zinscenovanom procese, po väzení a smrti vo vyhnanstve, opäť súdený biskup. Kauza Vojtaššák odsúdená na neznámy počet rokov mlčania, nech sa na neho zabudne, nech tá snaha o priznanie sa k nemu postupne umrie. Je to už jeho osud, lepšie povedané, aj to je Boží plán. Dnes ho najčastejšie súdia a odsudzujú z princípu – neobjektívni historici vyvoleného, no svetovými dejinami poškodeného národa, ďalej nepriatelia katolíckej cirkvi, ale aj vlastní, veriaci či duchovní s pochybnými a povrchnými informáciami, svojou neznalosťou a nedostatočným záujmom o šírenie úcty k nemu.

Naša chabá odozva v Ríme, a priznajme, že aj nepripravenosť na taký útok, priniesli svoje neblahé ovocie. Komplikovaná historická situácia, ktorá sa obzvlášť ťažko vysvetľuje vojnou a útlakom poškodeným stranám a národom, spôsobili útlm.

Ale dnes by mal nastať koniec stagnácie a loďka by mala vyplávať z búrky. Dôležité je nevzdať to! Mať nádej, veriť, že svätý poľský pápež Wojtyła to nepovedal len pre naše potešenie a nevyzýval by k blahorečeniu, keby v očiach biskupa Jána Vojtaššáka nevidel tie Pánove – trpiace, milujúce, verné. Veď práve on poznal temnú situáciu vojnových a povojnových rokov tak, aby si bol istý. A to nie je málo, to je veľmi vážny argument.

Aj apoštoli v dnešnom evanjeliu kričali „hynieme“, lebo si v strachu neuvedomili, že Pán má s nimi napriek ťažkej životnej situácii svoj plán. Boli ako vystrašené deti, keď ho videli prichádzať oproti ako „mátohu“, nespoznali ho a naľakali sa.

Ale potom prišli upokojujúce slová od Pána: „*Vzchopte sa, to som ja, nebojte sa!*“ A vietor utíchol... Loďka sa opäť plavila a doplavila k brehu.

Dnes pri 50. výročí smrti Božieho sluhu biskupa Jána sa chceme povzbudiť, aby sme o biskupovi a jeho živote nepochybovali. Ani silný vietor

znenpriateľených názorov a postojov pravdu neprevráti. Žiadne domnienky a pochybné emócie vnesené do procesu blahorečenia za pomoci ovplyvnených médií, ktoré tak radi vidia katolícku cirkev na kolenách a krváčať, nepremôžu Boží zámer s biskupom Jánom Vojtaššákom. Boh má s ním svoj plán, ktorý sa ešte neskončil. Boh má plán s našou diecézou aj s touto farnosťou, hoci ho ešte podrobnejšie nepoznáme. Vzchopme sa a nebojme sa! Veď je tu Pán. Tu si nikto nechce robiť podľa svojvôle, tu je snaha naplniť tú Božiu.

Ale pozor, ešte nás čaká skúška viery. Spolu s Petrom chceme dnes symbolicky zvolať a vykročiť: „*Pane, ak si to ty, rozkáž, aby som prišiel k tebe po vode.*“ On povedal: „*Pod!*“

Peter vystúpil z loďky, vykročil po vode a šiel k Ježišovi. Ale keď videl silný vietor, naľakal sa. Začal sa topiť a vykrikol: „*Pane, zachráň ma!*“ Ježiš hneď vystrel ruku, zachytil ho a povedal mu: „***Maloverný, prečo si pochyboval?***“

Verím, že teraz sa už neutopíme vo vlastnom strachu a z toho plynúcej neschopnosti, ale osobnosť a postoje biskupa Jána si statočne a rozumne obhájime pred kompetentnou autoritou. Nech naša loďka naberá správny kurz. Kormidlo je v rukách súčasného spišského biskupa Mons. Štefana Sečku, vyjadrime mu v tom podporu a my kňazi aj poslušnosť v nariadeniach o prehĺbení úcty k biskupovi Vojtaššákovi.

Plachty musí v smere vetra napínať nový zaškolený postulátor za pomoci svojich spolupracovníkov a dobrý vietor, ktorý tú loďku potlačí, to je sila našich modlitieb, našej ľudovej úcty a obiet, milí veriaci.

Drahí pútnici, ctení hostia!

Ste v rodisku veľkého človeka a statočného, verného biskupa. Uctievajme si ho s láskou. Nebojme sa mu prihovoriť v modlitbe, s prosbou o orodovanie.

Vzchopte sa, to som ja, nebojte sa! hovorí nám všetkým Kristus z evanjelia.

Myslime na to vtedy, keď budeme opäť hľadiet na biskupa Jána a jeho život ako čelí hlasnej kritike sveta. Už existujú svedectvá ľudí, ktorým Boh cez úctu k nášmu biskupovi Jánovi zmenil život. A to je nový začiatok, nová vlna, po ktorej sa chceme plaviť k brehu.

Opäť zakončím slovami Mons. Františka Tondru, z ktorých bolo cítiť radosť a obdiv k biskupovej osobnosti, pretože tento postoj sa musí vrátiť do našej diecézy:

„My sme duchovné potomstvo biskupa Jána Vojtaššáka.“

V pastierskom liste v roku Veľkého jubilea (2000) o Božom sluhovi biskupovi Jánovi Vojtaššákovipri príležitosti jeho biskupskej konsekrácie napísal:

„... My chceme žiť z tohto ducha, ako som to na začiatku uviedol. Chceme, aby tento veľký biskup bol naším vzorom až natoľko, aby ho Cirkev povýšila na oltár. Chceme, aby si ho mohli uctiť a prosiť o orodovanie ako blahoslaveného a potom ako svätého. On v nebi môže pomôcť našej dobe, ale len keď my budeme hodní tejto pomoci a budeme vnímať kresťanské hodnoty a zodpovednosť za túto dobu.

Modlime sa k Najvyššiemu Veľkňazovi, Ježišovi Kristovi, aby upravil naše myšlienky a naše city tak, žeby proces blahorečenia došiel k úspešnému koncu a nám aby to slúžilo na povznesenie....“ Amen.

Cyril Hamrák, farár